

کاهش رشد فزاینده آسیب‌های اجتماعی

مدیرعامل سازمان خدمات و مشارکت‌های اجتماعی، اقدامات صورت گرفته در حوزه‌های مختلف آسیب‌های اجتماعی را تشریح کرد

بیشتر پیگیری شد. از مرداد ۱۴۰۰ تاکنون اقدامات خوبی در حوزه آسیب‌های اجتماعی توسط شهرداری تهران انجام شده است که در گفت‌وگو با احمد احمدی صدر، مدیرعامل سازمان خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران، ابعاد مختلف اقدامات را بررسی کرده‌ایم.

سازمان‌های متولی خواست تا از طریق هم‌افزایی و مدیریت یکپارچه پا به میدان بگذارند. پس از انتخاب شهردار تهران به‌عنوان نماینده ویژه رئیس‌جمهوری در حوزه آسیب‌های اجتماعی، موضوعات این حوزه اعم از ساماندهی معتادان متجاهر به‌ویژه کسانی که با منع پذیرش مواجه بودند، کودکان کار و خیابان، متکدیان و... با جدیت

ساماندهی آسیب‌های اجتماعی در کلانشهری چون تهران به شیوه قرارگاهی، رویکرد مدیریت شهری در دوره ششم است. علیرضا زاکانی، شهردار تهران پس از اینکه سکان پایتخت را به‌دست گرفت در نخستین اقدام به‌دلیل رها بودن موضوع آسیب‌های اجتماعی به‌ویژه در حوزه معتادان متجاهر، قرارگاه اجتماعی را تشکیل داد و از

دارند و باید به کانون خانواده‌شان بازگردند. در واقع سراغ خانواده‌ها می‌رویم و در این بخش است که باید کمیته امداد، بنیاد مستضعفان، ستاد اجرایی فرمان امام، بنیادهای کارآفرین کشور، وزارت کار و وزارت صحت به میدان بیایند و از خانواده حمایت شغلی کنند.

مشارکت شهروندان به چه شیوه‌ای باید صورت گیرد؟
مردم باید بدانند که اگر به این کودکان کمک کنند، به این معناست که آنها را برای حضور در خیابان تشویق می‌کنند. پس شهروندان با کمک نکردن به این کودکان زمینه را برای عدم فعالیت آنها و ساماندهی بهتر طرح فراهم می‌کنند.

رمز موفقیت ساماندهی کودکان کار و خیابان چیست؟
در حوزه کودکان کار و خیابان نباید از مافیایی که هدفشان استثمار کودکان است، غفلت کرد؛ بنابراین اگر بخواهیم در طرح موفق شویم، باید با سرشک‌ها برخورد شود و هر کس بخواهد مسیری جز این راه را طی کند، مسیر اشتباهی است و ابتر خواهد ماند. طرح ضربتی جمع‌آوری کودکان کار یک طرح ابتر خواهد بود.

گویا برای کودکان کار و خیابان هم مراکز راه‌اندازی شده است؟
استعدادیابی کودکان کار و خیابان در طرح ساماندهی هم پیگیری می‌شود و برای تحقق این هدف ۳۷ مرکز برای حمایت از کودکان کار در تهران راه‌اندازی شده و مراکز استعدادیابی هم راه‌اندازی کردیم تا استعدادها را این کودکان شناسایی شود. امروز شاهد شکوفایی استعدادهایی در حوزه ورزش و هنر و... هستیم.

به موضوع شناسایی و پلمب خانه‌های پلاک قرمز هم ورود کرده‌اید. در این خصوص توضیح می‌دهید؟
تاکنون شناسایی ۴۵۰ پلاک قرمز در تهران انجام شده است که با پیگیری‌های صورت گرفته، دستور قضایی صادر شده و شاهد پلمب این خانه‌ها هستیم و قطعاً این فرایند تا پایان سال ادامه دارد.

نیاید، حتماً روح او هم بهبود نمی‌یابد؛ بنابراین توجه به برنامه‌های ورزشی اولویت دارد و تلاش می‌کنیم در این حوزه جسم و روح معتادان را تقویت کنیم. نمونه این اقدامات نصب و فراهم کردن تجهیزات ورزشی اعم از تنیس روی میز، بسکتبال، والیبال و... در مرکز پذیرش معتادان بالای ۶۵ سال است که مورد استقبال مددجویان هم قرار گرفته است.

چه زمانی می‌توان شاهد تهرانی‌سازی عاری از معتاد بود؟
بیش از ۳۰ سال است که معضل معتادان متجاهر در تهران وجود دارد؛ بنابراین ریشه‌کنی چنین آسیبی قطعاً زمان‌بر است و نباید انتظار داشت در مدت چندماه یا یک سال تحول بزرگی رخ دهد. به‌رحال کارها در قرارگاه اجتماعی شروع شده و اقدامات خوبی هم صورت گرفته و امیدواریم در گذر زمان این تحول در پایتخت رخ دهد.

در موضوع کودکان کار و خیابان شاهد اجرای طرح‌های متعددی بودیم که متأسفانه نتایج مطلوبی هم نداشتند. شهرداری تهران در این دوره چه برنامه‌ای برای ساماندهی این موضوع دارد؟

همانطور که اشاره کردید تاکنون نهادهای مسئول ۳۲ مرحله طرح ساماندهی کودکان خیابان را با محوریت جمع‌آوری این افراد اجرا کرده‌اند که شکست خورده و در نتیجه اجرای ناموفق اینگونه طرح‌ها، شاهدیم که روزبه‌روز تعداد این کودکان در قالب مشاغل جدید افزایش می‌یابد. در واقع اجرای طرح‌های ضربتی جمع‌آوری کودکان کار و خیابان قطعاً منتج به نتایج خوب و قابل‌قبولی نمی‌شود و از این رو مدل جدیدی را با محوریت خانواده‌های کودکان و با پشتیبانی پلیس و دستگاه قضا برای انهدام باند‌های مافیایی استثمار کودکان کار و ارتقای توانایی مالی خانواده‌ها مطرح کرده‌ایم. برنامه‌ریزی در این حوزه در قالب زمانبندی کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت پیگیری خواهد شد.

طرح را بیشتر تشریح می‌کنید؟
طرحی را که برای ساماندهی کودکان کار آغاز کردیم، با رویکرد خانواده‌محوری و اخلاق‌محوری است؛ به این معنا که برخی از کودکانی که سر چهارراه هستند، خانواده

و ارگانی مسئولیت آنها را برعهده نمی‌گرفت؛ بنابراین شهرداری وارد عمل و متعهد شد تا زیرساخت پذیرش معتادان متجاهر را فراهم کند. در راستای همین هدف احداث یاور شهرها عملیاتی شد و با بهره‌برداری از ۹ یاور شهر ظرفیت پذیرش معتادان متجاهر به ۷ هزار و ۵۰۰ نفر رسید.

با توجه به موارد ذکر شده می‌توانیم بگوییم اکنون در تهران با معضل پذیرش معتادان متجاهر مواجه نیستیم؟

شهرداری متعهد شده بود ۷ هزار ظرفیت ایجاد کند، اما امروز شاهد ظرفیت ۷ هزار و ۵۰۰ نفر هستیم و هر یک از معتادان منع پذیرش اعم از زخم‌باز، بیماران اعصاب و روان، صغر و کبر سنی و زنان معتاد متجاهر در یاور شهرها پذیرش می‌شوند و مراحل درمان و ترک را طی می‌کنند.

گویا برای توانمندسازی معتادان متجاهر هم برنامه‌هایی پیش‌بینی کرده‌اید؟
بله. کلنگ احداث فاز سوم یاور شهر ۹ به زمین زده شده است و این فاز به مرکز توانمندسازی اختصاص دارد و تلاش می‌کنیم با بهره‌برداری از آن، زمینه اشتغال معتادان متجاهر را فراهم کنیم.

علاوه بر ساماندهی، برای توانمندسازی و بازگشت بهبود یافتگان به اجتماع و خانواده، برنامه‌ای هم دارید؟

شهرداری تهران در حوزه اعتماد دغدغه دارد و قطعاً در راستای توانمندسازی و سلامت معتادان متجاهر تدابیری اندیشیده است. در قرارگاه اجتماعی ۹ گام برای ساماندهی معتادان پیش‌بینی شده است که آموزشی، تربیتی و درمانی هستند. اگر جسم فرد معتاد التیام

آیا تشکیل قرارگاه اجتماعی در حوزه آسیب‌های اجتماعی ضرورت داشت؟

در حوزه آسیب‌های اجتماعی شهرداری تهران وظیفه مستقیمی ندارد، اما در راستای مسئولیت اجتماعی لازم دید اقداماتی در این حوزه که سال‌ها رها شده بود، انجام دهد؛ بنابراین با توجه به مسئولیت چندین دستگاه در این حوزه لازم بود به یک هم‌افزایی و وحدت رویه برسیم تا طرح‌ها و برنامه‌ها درست اجرا شوند و به نتایج مطلوب برسند. در واقع مدیریت شهری تلاش می‌کند با اقداماتی که انجام می‌دهد رشد فزاینده آسیب‌های اجتماعی را به حداقل برساند.

انتخاب شهردار تهران به‌عنوان نماینده ویژه رئیس‌جمهوری در حوزه آسیب‌های اجتماعی تأثیری در روند ساماندهی موضوعات این حوزه داشت؟

مدیریت شهری صبر نکرد تا هر دستگاه و سازمانی با صبر و حوصله در بوروکراسی اداری خود کارها را پیش ببرد. قرارگاه به همت شهرداری تهران تشکیل شد و باید یک نفر مدیریت کارها در قرارگاه را برعهده می‌گرفت که با انتخاب شهردار تهران به‌عنوان نماینده ویژه رئیس‌جمهوری در حوزه آسیب‌های اجتماعی، رسماً علیرضا زاکانی، مدیریت را برعهده گرفت و مقرر شد سایر دستگاه‌ها کارها را پیگیری کنند و گزارش‌ها ارائه دهند.

چرا معتادان متجاهر در اولویت برنامه‌های قرارگاه اجتماعی قرار گرفتند؟
معتادان متجاهر از جمله موضوعات رها شده در حوزه آسیب‌های اجتماعی بود و در ادوار گذشته آمار معتادان متجاهر افزایش یافته بود. همچنین معتادان متجاهر با منع پذیرش در مراکز ماده ۱۶ مواجه بودند و هیچ سازمان

